

Diagramok könnyen, gyorsan – Dia

Végre egy program, amit nem kell megtanulni használni – annyira egyszerű. A Dia egy GTK alapú diagramszerkesztő program. Nem vállal ennél többet, viszont tökéletesen megfelel arra a célra, amire szánták.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

Azért mielőtt dicshimnuszokat zengenénk a készítőik szerénységéről, megjegyzem, hogy a legtöbb dokumentáció a *Microsoft Visio* alternatívájaként vezeti be az alkalmazást. Ebben a témában nem szeretném az érvek és ellenérvek végelethetetlen sorával untatni az Olvasót. Egy biztos: a *Dia*-t ki kell próbálni!

Telepítés

Deb, illetve *RPM* alapú rendszereken biztosan megtalálható az előfordított csomag, melyet csupán telepíteni kell. Ha véletlenül nem állna rendelkezésre csomagkezelőnkön keresztül a legfrissebb *Dia*, a hivatalos oldalról indulva, a <http://www.gnome.org/projects/dia/> címről letölthető a forráskód. Jelenleg a 0.94-es a legfrissebb stabil változat. Ennek fordításához a *GTK* függvénykönyvtár fejlesztői csomagjára is szükség van.

Első találkozás

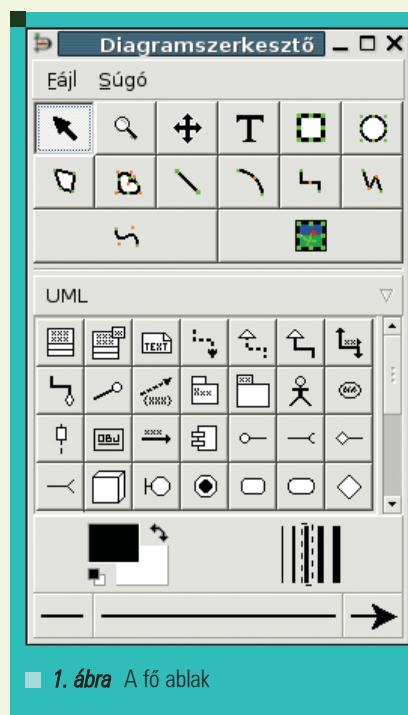
Indítás után az 1. ábrán látható ablak tárul elénk. A kezelőfelület nagyban hasonlít a *Gimp*-ben megszokottra. Egy fő ablakban érhető el a legfontosabb, általános műveletek, minden egyebet a külön ablakban szerkesztett ábrán a jobb egérgombbal elérhető helyi menüben találunk. A fő ablak Fájll menüjében található egy Tulajdonságok... menüpont, amire érdemes egy rövid pillantást vetni.

Itt érdemes ellenőrizni, hogy a rácsvonalak láthatóak-e, illetve ízlésünknek megfelelően be- és kikapcsolhatjuk a rácra ugrást. Ezt követően,

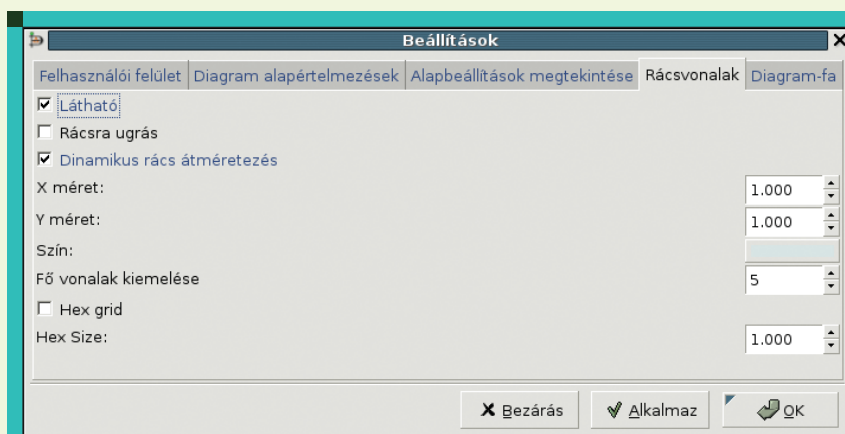
ha a program indításával még nem jelent meg egy új diagram, a *Fájl* menü *Új* pontjának kiválasztásával hozzunk létre egyet. Most pedig lássuk, milyen eszközök találhatók a fő ablak felső részében.

A kis fekete nyíl a meglévő objektumok módosítására ad lehetőséget. Mint azt látni fogjuk, a rajzterületen elhelyezett objektumok különféle kapcsolódási pontokat kínálnak. Ezt az eszközt kiválasztva ezek a pontok megragadhatók, és az objektum egy adott tulajdonsága így egyszerűen módosítható. Például egy téglalap egyik sarkát megragadva változtathatjuk a szélességét és a magasságát.

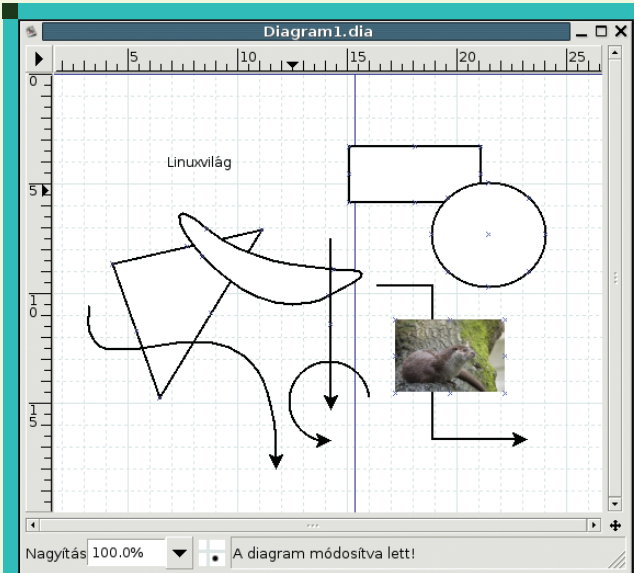
A nagyító mindannyiunk legnagyobb meglepetésére nagyításra használható. A bal egérgombbal kattintva közelít, míg ha a *Shift* billentyűt lenyomva kattintunk, távolít. A nagyítás

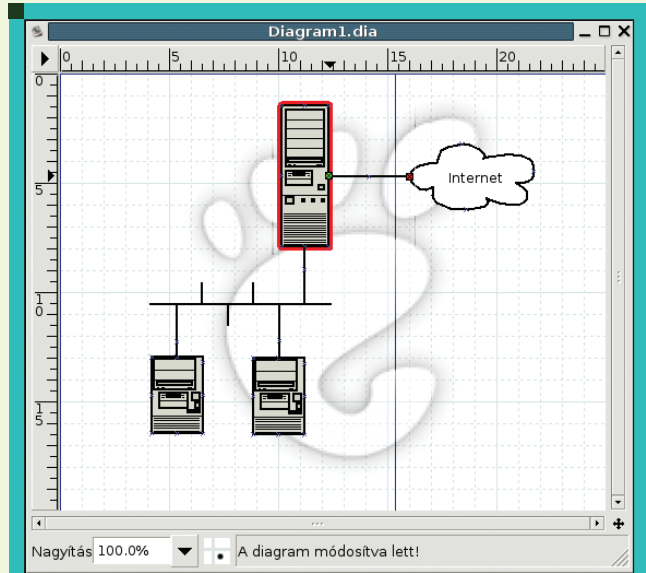
1. ábra A fő ablak

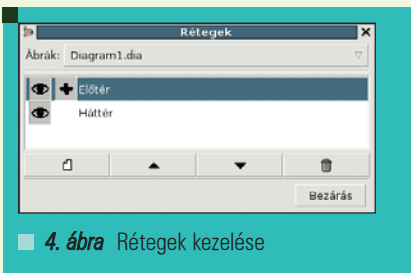
2. ábra A Tulajdonságok... ablak

3. ábra Egyszerű rajzolóeszközök

5. ábra Ragasszuk az Internetet az átjáróhoz...

4. ábra Rétegek kezelése

mértéke 5% és 2500% között változhat. Ugyanezt a diagram bal alsó sarkában látható szövegmező módosításával is elérhetjük. A négy irányba mutató nyilakkal jelzett eszköz egy diagram könnyebb böngészését teszi lehetővé. Legjobban ahhoz hasonlítható, amikor egy szöveges képernyőn lenyomjuk a **Scroll Lock** gombot. A további eszközök egyszerűbb rajzolóműveletek végrehajtásához használhatók. Ezek sorrendben a következők: szöveg, téglalap, ellipszis, sokszög, **Bezier** görbékkel határolt síkidom, vonal, körív, cikkcakkvonal, töröttvonal, Bezier-görbe és kép beszúrása. Ezek eredményét mutatja be a 3. kép. Az ablak alsó felében már összetettebb objektumok használatára nyílik lehetőség. Ezek különböző kategóriákba vannak sorolva aszerint, hogy milyen tudományos területen elterjedt jelölésrendszer eleméről van szó. Az 1. ábrán látható főablakban a kategóriát kijelölő legördülő menüből az **UML**-t választottam, ezért alatta

többek között osztályok, objektumok, szereplők, eseményforrások alakzatai találhatók. Ezeknek többsége témék beállítási lehetőséggel rendelkezik, melyeket legegyszerűbben dupla kattintással érhetünk el. Az összetett objektumok alatt az előtér- és háttérszint, a vonalvastagságot és néhány, vonallal kapcsolatos stílust állíthatunk be.

Közelebbről megvizsgálva

Hozzunk létre egy új diagramot **Dia**-ban, és látni fogjuk, mennyire magától értetődő a használata. Feladatunk egy egyszerű hálózat vázlatának elkészítése, egy **Gnome** tappanccsal a háttérben. Elsőként helyezük el a tappancsot egy új diagramon. Mivel ez csak egy háttér lesz, érdemes a további munkát egy új rétegen folytatni, hogy véletlenül se mozdítsuk el, vagy méretezzük át a tappancsot. A jobb kattintással elérhető helyi menüből válasszuk ki a **Diagram/Rétegek...** menüpontot. A 4. ábrán látható ablakban hozzuk létre az új réteget, és nevezzük is el. A háttér módosíthatóságát kapcsoljuk ki a + jelre történő kattintással. Ezután a főablakban válasszuk ki a Hálózatok kategóriát, és helyezzünk el egy **Ethernet** sín-t a diagramon. Pakoljunk ki továbbá néhány **PC** mini tornyot, az ügyfél számítógépek ábrázolásához. Ezeket egy-egy egyszerű vonallal kössük hozzá

a sínhez. Észrevehetjük, hogy a vonal ragadós, tehát az összeköttetés létrehozása után a mini tornyok mozgatásával a vonal is mozog. Tegyük meg egy **PC** nagy tornyot átjáróként az ábrára, és kössük össze egy felhővel. A felhőbe írjuk bele, hogy **Internet**. Az 5. ábrán látható fotó az utolsó simítások elvégzése közben készült.

A kész munkát **dia** formátumban menthetjük el a helyi menü **Fájl/Mentés** parancsával. Ez egy **XML** alapú leírása a felhasznált objektumoknak. Exportálhatjuk is a képet, többek között **EPS**, **PNG**, illetve **SVG** formátumokban. Ne feledkezzünk meg viszont arról, hogy ezek a képek már nem szerkeszthetők a programmal, ezért mindig tartsuk meg a **dia** állományt is. Remélem sikerült felkeltenem azok figyelmét, akik még nem vették rá magukat, hogy kipróbálják ezt a remek programot. Jó rajzolgatást!

Fülöp Balázs

(bigwig42@gmail.com)
21 éves, imádja a Túró Rudit, a Debian Linuxot és a teheneket.

Kedvenc írója Slawomir Mrozek. Leginkább a számítógépes hálózatok biztonsága érdekli. A BME VIK műszaki informatikus szak hallgatója.

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva